

Gemeente Eemsdelta

De gemeente Eemsdelta is een zeer divers gebied dat al eeuwenlang in harmonie leeft tussen land en zee. De gemeente ervaart de gevolgen van klimaatverandering als geen ander en **onderkent de urgentie van actie.**

Biodiversiteit

De gemeente Eemsdelta zet in op het **verbeteren van de biodiversiteit**. Dat draagt bij aan een aantrekkelijke en gevarieerde beleving van de leefomgeving en levert onmisbare ecosysteemdiensten waarmee de veerkracht van het landschap is gediend.

Speerpunten:

- ➡ Behouden en beschermen bestaand groen en creëren van nieuw groen in dorpen, wijken en buitengebied;
- ➡ Scheppen van voorwaarden voor voldoende voedsel, vocht, veiligheid, voortplanting en verbinding.
- ➡ Gebruik van zoveel mogelijk inheemse bloeiende en besdragende planten.

Klimaatadaptieve maatregelen

Enkele **speerpunten**:

- ➡ Vergroten van het bewustzijn van het belang van groen in tuinen bij particulieren, bedrijven, scholen en instellingen;
- ➡ Inzetten van groen om (kwetsbare) locaties met hittestress te koelen op warme dagen of om ongewenste windpatronen te verlichten.

Gemeente Groningen

De gemeente kiest voor groei in natuur, in biodiversiteit en voor duurzame economische ontwikkeling.

Voedseltransitie

De voedseltransitie is een belangrijk thema waar de gemeente Groningen zich de komende jaren voor wil inzetten. De gemeente streeft naar **extensievere landbouw, een kringloop van nutriënten en mineralen**. Een sector die duurzaam verbonden is met het landschap en de natuur.

Samen met kennisinstellingen, bedrijven en lokale overheden in de regio wil Groningen **koploper worden in de eiwit- en voedseltransitie**. Daarvoor wil ze inzetten op sensibilisering van hun inwoners voor duurzame keuzes, zodat ze de verleiding kunnen weerstaan om slechte klimatologische keuzes te maken. Dat doet de gemeente met Natuur- en Duurzaamheidseducatie. Ze **koestert de sociale voedselinitiatieven** die de gemeente heeft. Ze zorgt voor gezond voedsel en onderlinge verbondenheid in wijken en dorpen.

Natuurlijke waarden

De gemeente erkent de **intrinsieke waarde van natuur** en de waarde van biodiversiteit. Zij wil de ecologische structuur van de gemeente actualiseren en waar mogelijk versterken. Om dit te bereiken, roept zij de hulp in van verschillende natuurorganisaties.

Stichting Groninger
VOEDSEL
.TUINEN

Het Hogeland

Naast grote bedrijvigheid in verschillende sectoren heeft de gemeente **de Waddenzee** als '**biodiverse voortuin**' waar in de loop der jaren veel landbouwgrond is ingepolderd. De gemeente wil daarom ook stappen zetten **richting een circulaire economie**. Genoemde sectoren kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Bij het opstarten van projecten hanteert de gemeente daarom een **afwegingskader**:

- ➡ Participatie: wat wordt gedaan, wordt gedaan met en voor inwoners en maatschappelijke organisaties;
- ➡ Geïntegreerd: een programma/project moet samenhangend zijn, zo min mogelijk interne conflicten bevatten en de duurzaamheidsambities van de gemeente aanspreken;
- ➡ Proportionaliteit: '**geen kleine dingen**', het effect van het programma/project moet substantieel zijn, een duidelijke 'plus' laten zien;
- ➡ Coherentie: goede samenhang tussen lokale en regionale belangen;
- ➡ Uitvoerbaarheid: een programma/project moet 'obstakelvrij' kunnen worden uitgevoerd op grond van een realistische planning;
- ➡ Toekomstbestendigheid: het programma/project moet een **duurzaam effect** hebben, zeker op de lange termijn.

Midden Groningen

De gemeente heeft duurzaamheid hoog op de agenda staan. De urgentie, vanwege de klimaatverandering, om biodiversiteit en duurzame bedrijfsvoering te bevorderen wordt erkend.

Sociale cohesie

Bij het bereiken van haar duurzaamheidsdoelen zet de gemeente sterk in op een gezamenlijke aanpak van bedrijven en actieve burgers/bewoners. Het **sociale effect** hiervan – betaald werk voor een relatief grote groep laagopgeleiden – wil de gemeente hiermee tegelijk benutten.

Klimaatadaptatie en landschap.

De gemeente wil maatregelen nemen om de afnemende biodiversiteit tegen te gaan en **haar burgers en bedrijven bewuster maken** van de gevolgen van klimaatverandering voor de leefomgeving.

Kringlooeconomie

De gemeente wil kringlopen in de landbouw zoveel mogelijk sluiten. Doel is om het gebruik van grondstoffen en additieven in de land- en tuinbouw substantieel te verminderen. In de gemeente moet **gezond, veilig en duurzaam voedsel worden geproduceerd en geconsumeerd** tegen een eerlijke prijs. Als gemeente neemt zij waar mogelijk de rol om deze doelen te bereiken.

Pekela

Deze gemeente zet zich al enkele jaren in voor een **duurzamere toekomst**. Het wordt hierin ondersteund door verschillende grote bedrijven in deze branche, zoals Royal Haskoning.

Bodembeheer

In de gemeente Pekela is de bodemkwaliteit in zowel bebouwd gebied als landelijk gebied nadelig beïnvloed door langdurige menselijke activiteiten. () Vaak gaat het dan om verontreiniging met metalen zoals lood, zink en koper en PAK's (kolen- en teerdeeltjes).

Om dit op te lossen wordt de **voorkeur gegeven aan gebiedsgericht beleid** (op basis van onderzoek van Royal Haskoning). De ambitie van de gemeente is om grondstoffen in de bodem te hergebruiken en zo de bodem duurzamer te gebruiken. Ook het hergebruik van baggerspecie wordt aangemoedigd.

Het gaat dan vooral om de volgende gebieden:

- ➡ Gebieden binnen de gemeente met gevoelig grondgebruik waar het doel is om de bodemkwaliteit te verbeteren, zoals woonwijken en kinderspeelplaatsen.
- ➡ Gebieden binnen de gemeente waar ruimere normen zijn toegestaan voor relatief ongevoelig gebruik, zoals bedrijventerreinen.

Stichting Groninger

VOEDSEL
.TUINEN

Stadskanaal

De gemeente wil het klimaatprobleem breder aanpakken dan alleen de energietransitie. () Een van de bredere invalshoeken is dat de gemeente meer wil **inzetten op een duurzamere leefomgeving**. () Vooral in de meer dichtbebouwde en versteende gebieden zullen de hogere temperaturen merkbaar zijn en zal er meer ruimte nodig zijn voor groene infrastructuur.

Klimaatdoelen

In de wereld van vandaag worden we geconfronteerd met klimaatuitdagingen zoals klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en milieudruk. Onze manier van produceren en consumeren draagt bij aan ons overmatig gebruik van grondstoffen en is grotendeels verantwoordelijk voor onze te grote voetafdruk. Duurzame ontwikkeling vereist daarom **fundamentele veranderingen in consumptie, productie en gedrag op zowel individueel als collectief niveau**; een overgang naar het leven binnen planetaire grenzen om een leefbare toekomst te verzekeren.

De gemeente wil circulariteit zowel intern als extern aanpakken door eerst intern naar hun organisatie te kijken en zo het goede voorbeeld te geven. Ze richten zich ook op externe organisaties. Ze werken samen met bewoners om mensen bewust te maken van de voetafdruk en wat bewoners individueel en collectief (bijvoorbeeld op wijkniveau) kunnen doen om deze te verkleinen.

Veendam

De gemeente **werkt veel samen** met andere gemeenten in Oost-Groningen zodat zij veel overlap hebben in hun doelen en ambities. Centrale doelstellingen: **kwaliteit van de leefomgeving en het behoud van hun naam als 'Parkstad'**.

Groen en recreatie

De monocultuur van de landbouw en de versnippering van leefgebieden van plant- en diersoorten vormen een bedreiging voor de biodiversiteit. Ook het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan leiden tot een verslechtering van de biodiversiteit. Naast de achteruitgang van de biodiversiteit wordt het hitte-eilandeffect steeds meer merkbaar in de gebouwde omgeving. De gemeente wil **fors investeren in een groene omgeving**, omdat dat belangrijk is voor gezondheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Milieu, water en bodem

In Veendam wordt veel land gebruikt voor landbouwdoeleinden. Deze intensieve landbouw en het versneld afvoeren van water **verslechtert de bodemkwaliteit**. () Met het huidige beleid wil de gemeente de bodemkwaliteit verbeteren waar dat wenselijk is, zoals woonwijken en speeltuinen.

Oldambt

Met het **koepelproject Graanrepubliek 2.0** bouwt de gemeente voort op de historische identiteit van Oldambt en het werken aan een krachtige toekomst: Graanrepubliek 2.0. Om dit in samenhang aan te pakken is gekozen voor een koepelproject dat bestaat uit meerdere onderdelen om de impact op de brede welvaart in de gemeente te versterken en vergroten.

Centraal staan zowel de restauratie van de Oldambtster boerderijen als de transitie van de landbouw naar een **sociaal, ecologisch en economisch duurzame toekomst**. De ambitie is om met het project een aanzienlijk aantal boerderijen en erven in ere te herstellen en nieuw perspectief te geven.

Daarmee verwacht de gemeente een impuls voor het zoeken naar nieuwe toepassingen van graan en andere gewassen en naar mogelijkheden voor lokale opslag en lokale verwerking. Door hierin te investeren ziet de gemeente kansen om deze inzet te verbinden met innovatieve ontwikkelingen, onderwijs, arbeidsmarkt, cultuur en toerisme.

Samenwerken

Dit grote project is in **samenwerking** met diverse partners opgezet en sluit aan bij ontwikkelingen zoals die onder andere al door de coöperatie Graanrepubliek in gang zijn gezet.

Westerkwartier

De gemeente ziet duurzame ontwikkeling als een **continu leerproces**. Zij staat open voor innovatieve projecten en zij **'durft te experimenteren'**. De gemeente Westerkwartier wil zich inzetten als leeromgeving. Dat gebeurt onder andere door samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Samen werken zij aan een **piëzo-proeftuin** (elektriciteit opgewekt door trillingen) om duurzame energie op te wekken.

Ruimtelijke ordening

In alle planningsprocessen wil de gemeente **klimaat- en duurzaamheidsmaatregelen integreren** en de kennis binnen gemeentelijke organisaties daarover vergroten.

Kringlooeconomie

De gemeente investeert in het welzijn van mens en planeet in plaats van het leggen van nadruk op winst oogmerk. Zij zet in op sociale duurzaamheid en ecologisch herstel. De circulaire economie speelt hierbij een grote rol. Daarnaast investeert de gemeente in **regionale voedselstrategieën en kringlooplandbouw**. In plaats van duur (in termen van CO2) voedsel importeren, wil zij de regionale productie en verwerking stimuleren. Producenten voor de eigen regio met stakeholders uit de eigen regio.

Westerwolde

Westerwolde heeft het **keurmerk Cittaslow**, verkregen omdat zij tot de internationale top behoort op het gebied van leefomgeving, landschap, streekproducten, gastvrijheid, milieu, infrastructuur, cultuurhistorie en behoud van identiteit.

Voedsel

De gemeente erkent dat voedselproductie een groot deel van de gezamenlijke uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt. Zij wil meer inzetten op **bewustwording van waar producten vandaan komen** en meer investeren in lokale voedselproductie. De marge op duurzaam geteeld voedsel wil de gemeente vergroten, zodat lokale boeren een beter inkomen kunnen hebben.

Biodiversiteit

De gemeente koppelt **biodiversiteit** aan een simpele doelstelling: **Hoe meer, hoe beter**. Zij erkent dat het beter is voor de landbouw, de gezondheid en de weerbaarheid tegen klimaatverandering.

Sociale duurzaamheid

De gemeente zet in op participatie en kennisontwikkeling. Participatie, omdat het belangrijk is dat mensen meedoen en meebeslissen: dat creëert draagvlak en eigenaarschap. Ontwikkeling, omdat kennis belangrijk is voor het maken van goede keuzes op het gebied van duurzaamheid.

Stichting Groninger

VOEDSEL
.TUINEN